

NOS DON RAMON DE SANMANAT, Y DE LA nuça per la gracia de Deu, y de la santa sede Apostolica Bisbe de Barcelona, del Consell de sa Magestat, &c. A tots los faels Christians de nostre diocesis salut en lo Senyor.

LA major part de la sollicitud Pastoral de nostre offici, en lo qual la Divina Magestat, sens alguns merits nostres, es estat servit posarlos, regonexem consili; en encaminar, y dirigir als faels Christians à nos encomanats per lo camí i direccio de la salvacio eterna, procurant ho ab continuas exortacions y saludables monitions paternals. Perçò entreynablement desjan, y en lo Senyor requerim à tots los Christians de nostra diocesi, y cada hu de aquells, que reduint à la memoria lo si, quer lo qual son creats, que es la gloria celestial, visio Beatifica, concòrcio dels espírits Diuinos, y cortesans de aquella triomphal Hyerusalem, procure cada qual segons son estat cumplir ab la obligacio, y posarle per lo camí de tant grandiosa iornada: considerant que per major facilitat, y auments de merits volgue Deu nostre senyor enuiar son vnigenit fill, lo Verbo eternal, lo qual humanat, y nat de las entranyas de Maria sanctissima, hauentos deixat son cos preciosissim en monjar verdader, baix las espècies de pa en lo santissim Sagrament del Altar, pati passio, y mort per nosaltres peccadors, refutant glorios, perque rois pugam del estat de la culpa, y peccat resucitar, y coregnar en lo die tremendo del Judicij viuensal.

1. Primerament exhortam à tots los faels Christians, que confessen sos pecats a sacerdot per nos aprobat y procu en rebre lo santissim Sagrament del Altar, quant mes frequentement pugam, y senyaladament en esta Quaresma, puix lo remey, que Deu nostre Senyor ha posat en la Iglesia pera tots los que han caygut en pecat apres del sant Batisme, es lo sagrament de la Penitencia, y pera que se tinga noticia dels que no cumplen ab los preceptes de la Confessio, y Comunio, manam sots pena de deu illores aplicadores à obras piás als Rectors, y altres regents la Cura de animes en lo present Bisbat, que al principi de la Quaresma fassen llista, y memoria de totas las personas de Confessio, y Comunio de llurs Parroquias, sabent dels caps de cala las personas que tenen en sa familia, axi en llur casa, com fora della, en heretar, torres, y altres parts, procurant que los vns, y los altres cumplen ab lo precepte de la Iglesia, de Confessio, y Combregar. Y passada la Dominicana in Albi fabrán los qui no auran cumplit per medi dels albarans de Confessio, sens admetre per confessats à ningú per sola paraula, sino donant albarans impreffos, ecrifts lo nom del Confessor, y penitent, l'iglesia, dia, mes, y any, ab lo nostre sagell, y ahont noy aurà albarans fe crista tot lo sobre dit per ma propria del Confessor; y si al cobrar los albarans tra baran q algunos se auran mudat de sa Parroquia à otra part, que sia de nostra Diocesis la Parroquia auisaran à llur Rector y també cuidyaran de q los pobres que acapantan en sa Parroquia Confessio, y Cobreguen al temps de la Quaresma. Y la tercera Dominicana passada Pasqua ex y Combregar, y feta dita exhortacio auisara à Nos, pera que cóforme lo disposit per los Sagrats Canons, fe prochehesca contra tots aquells, que no auran satisfet à dit precepte.

2. Axí mateix ordenam, y manam à tots los Rectors, Domers, Vicaris, y à demes personas, que asio tocarà, que no admetan en ses Igleesias à algu pera administrar lo Sagrament de la Penitencia, ni Predicar, sens que tinga licencia nostra in scriptis: sots las penas a Nos ben vistes: ni donen lloch que los Sacerdotes no coneguts diguen Missa en ditas Igleesias.

3. Item, exhortam als Confessors, que esfigan aduertits acerca de negar la absolucion als publichs peccadors, y als que perseueran ab los pecats, com son Amigats, Bandolers, Vsurers, Cantoneras, Rameras, los que perseueran en enemistats ab escandalos sens volerse reconciliar: los que fan moneda, ó la esfigan sens voler deixar dit delicto, ni llançar los motillos, tisiforas, ó altres instruments, ds que usan: y als qui han infamat, y danyat la honra, y hazienda del proxim, y no fan, ni volen fer la deguda satisfactio, y als demes que estan en occasio propinqua de pecar, y generalment als que no estaràn ben aparellats pera confessar, ni ab lo dolor, que conuè pera rebre lo benefici de la absolucion, ni saben la Doctrina Christiana, ni volen posar diligencia pera saberla, si ja conchis nols vejen ab tal dispositio, que merefessen dita absolucion: aportantse en asio ab tota prudencia.

4. Axí mateix exhortam als Confessors, q tengan cuidado en saber los casos à Nos referents, y los casos de la Bulla In Cœna Domini q estan ab modo molt particular referents à la Sede Apostolica; perq no absoluï dels casos, q no poden, y als q estan ligats per dita referentia, excomunicacions, y altres censures, sens fer lo q son obligats pera poder ser absolts.

5. Item, per fer cosa tan indecent, y encara scandalosa, que alguna persona traiga thing clau del Sacram, caixa, ni altre vas ahont elega reseruar lo Santissim i Sacrement del Altar Estatuim y manam inseguint lo decret emanat de la Sagrada Congregacio de ritibus en Roma à 15. de Dezembre 1632. en pena de excomunicacio major, que lo Dijous Sant, ni altre dia no se encomeñe la clau del Sacram, ó caixa, ahont se aurà collocat lo Cos precios de Iesu Christ Redemptor nostre en memoria de la sua mort y sepultura, à algun persona llaica de qualsevol orde, grau, ó condicio que sia, en la qual pena de excomunicacio major encorregan, tant regulars com leuitars, que la dita clau als tals encomanaran: axí mateix estos si la sobredita clau acceptaran, o pendran en son poder.

6. Item, manam à tots los encartats, ó promesos, de casarfe, que en ninguna manera entre en las casas de les encartadas, ó promesas, qis troben junts en altra part ab ellas sots las penas pecuniarias, y altres penitencias que à Nos serà ben vistes. Prohibit als Rectors, y altres regents Cura de Animas, que no dojen licencia à algu dels sobredits, sots pena de deu ducats, ni desposen per paraula de present, ni per si, ni per altra persona als qui lo contrari faran, y pera saber los que no cumpliran aquest manament, dits Curats se informaran primer, prenen jurament a las personas quels apareixerà, com son las de las casas dels matex promesos, ó dellas, y de los velhins.

7. Axí mateix per los danyos que se segueien de estar separats los casats, y per fer contra lo que nostre Senyor te ordenat, manam a tos los casats, que estan separats, de qualsevol grau ó condicio que sien, que sots pena de excomunicacio major tornen à cohabitar junts, y fer vida maridable, ó presenten devant Nos, las causas que tindran per tal separacio. Y als que sens autoritat de la Iglesia estarán axí separats, estarán los Confessors aduertits de no abusarlos, q en cas de legitima disposicio. Y exhortam als qui de present tenen lite pendient, d per aquant la tindran, q ab fidenc, y sens frau ni engany algu, ni dilacio soliciten les causes, pera que ab mes breued, q sien, claradas.

8. Y perque entenem que alguns casats estan separats, y altres casats per colorar sa separacio han intentat ferse esquestrar, y no prosegueyen las causas del diuoci continuant en no cohabitar, ni viure com à marit, y mulier, y que altres personas perseueran en pecats publichs, y escandalos, sens posar remey en la salut de las Animas, pera que nosaltres lo pugam posar, com entendrem conuenir mes al be dellas, y fermeys de nostre Senyor, ordenam, exhortam, y estretament manam à tots los qui fabran de semblants casats separats, y de altres pecats publichs, com son Amigats, Vsurers, ó que fassan cambis illicits, blasfemos cantoneras, casas de jochs, y altres semblants, lo vingan à denunciar devant Nos, ó de nosaltres Officials, pera que conforme lo que tocarà à nostra jurisdictio, y per dret nos serà permes, pugam posar, y prouehir de remey convenient, y als que en las causas de diuocio teneb fequent, q dins quinze dias insten, y proseguecan aquellas, y las fassan declarar ab tota diligencia, y sumariamente conforme la naturaleza de ditas causas, y aço sots pena de excomunicacio major. Y exhortam à tots los Jutges Reals, Barons, y altres Ministres de justicia, que segons à ells també tocarà, procuren remediar los mals sobredits, com à petniosos a las Animas, y danyos a la Republica.

9. La experientia mostra, que algunas personas moren sens confessio Sacramental per culpa y descuit dels Metges, y Cirurgians, que no guardan lo que està ordenat, y ab molta raho per lo dret estatut. Y axí manam que guarden las Constitucions Apostolicas, las quals ordenan, que los Merges, y Cirurgians amonesten als malalt, que confessen, y que nols visiten al tercer dia, si nols consta, que se han confessat, ó que lo Confessor, ha dixer la confessio. Tambe los manam, fassan lo jurament, que ordenan ditas Constitucions.

10. Manam als Mestres de llegir, y escriure, que ans de tenir dit Ofici, obtinguen nostra licencia, y aprobacio: als quals exhortam pera la bona educacio dels minyons, que no sots los ensenyen ben llegir, escriure, y comprar, sino bons costums, y pratiques: que hojan Missa los dias de precepte, y si es possible lo Ofici major, y Sermò; y que digan lo Rosari, confessen en les Festes principals, no juren ni barallen, ni blasfemen, que sien obedientis a los pares, y à los tutors, y curadors, ben criats à tots, y sapien la Doctrina Christiana, y los tals llegiran libres deuots, y no profans.

11. Encara que sia gran pecat lo homicidi, es tant lo dels aborsos, per matar las criaturas ans de rebre layua del sant Batisme, y priuarlos perpétuament de la visio de son Senyor, y Criador, que alguns Summos Pontifices posaren excommunicacio latæ sententiae, y altras grauissimas penas, à totas las dones que procuraran los tals aborsos, y à las personas quels donaran consell, ajuda, ó favor. Per estos pecats tant enormes, exortam, y manam à totas las dones, y qualsevol altre persona, que guarden dells, renouant las penas, y censuras del dret comu, contra los qui faran lo contrari.

12. Per la necessitat dels Regnes de Arago, y en particular de aquest Principat de Cathaluña, y Comtats de Rosselló, y Cerdanya, la Bona memoria del Papa Gregori XIII. expedi Bulla particular contra los bандolers, fautors, receptadors, y altres personas, que de diuersos modos concorren en los dits bандolers, à pena de excommunicacio latæ sententiae, y altres penes, las quals totas renouam, y de nou publicam contra los que comprèn ditta Bulla.

13. La ley Natural Diuina, y Canonica abomina del detestable, y endemoniat vs del duejo, y desafius, no sols solemnes, y publichs, pero particulars, y secrets. Per tant inseguint lo que està ordenat contra dits desafius per lo Sagrat Concili de Trento, y per los Papas Iulio II. Leo X. Clement VII. Pio IV. Gregori XIII. y ultimamente per lo Papa Clement VIII. en la Bulla. Dat Romae 16. Kal Sep emb. An. 1592. Pont. sui An. i. declarari, y publicam excommunicacio major latæ sententiae, y maledictio eterna, y totes les altres censures y penas per dits Summos Pontifices promulgadas, contra los qui se atreuiran à fer, ni acceptar dits desafius, ni donar consell, favor, ni auda à ells. Y manam als qui fabran, que encontinent nos los vingan à denunciar, pera que pugam procehir contra tales reos, com de dret sera expedient.

14. Los juraments falsos, y falsos testimonis, son en gran manera contra la vno, charitat, comerci, tracte dels homens, y moltes vegades tambe contra la bona administracio de la justicia. Y axí encarregam à tots, que guarden de tals pecats, que vltra de la obligacio precisa, que als tals los reitarà de restituir tot lo interes, y danys causats per los juraments, y testimonis falsos, tant en bens, com en la honra, no podrem dexar de procehir contra los qui lo contrari faran, segons per dret trobarem fernos permes.

15. Com les Igleesies sien casa de oracio, y dedicades al culto Diuino, indigna cosa es, y de gran irreuerencia, q en elles se fassan banchas en los bateigs, ni en las Octauas del Corpus de la Concepcion, ni al res dias. Axí mateix es abominable, y escandalosa cosa, que al entrar, y exir de las Igleesies, d'ells las mireixas loles se roguen, parlen, mitjançant de aquelles, y temblants coses, com à profanados, gen a donzelles y donzells, y dominant de aquelles, y temblants coses, com à profanados, dells llochs sagratis, prohibiri, y manam q per ninguna condicio de homens, axi jouens, com vells, ó altrament nos fassem abusos en ditas Igleesies, sots las césuras, y penas per dret estatutadas, y q à Nos seran ben vistas. Y exhortam als superiors regulars, que si veuran semblants abusos en fas Igleesies, encontinent nos auisen. Y manam als Rectors, Domers, Vicaris, y Curats de nostra Diocesis, no permetan semblants coses, sots pena de tres illores.

16. La cobcidia dels homens ha inventat lo joch de las llistas, no acontentantse de pendrer à la llista en temps de extracciones de officis seculars: mes encara han introduit traurer llistas en nò de fants, y per mes colorar trauen ditas llistas posant los redolins ab aguya bendita, en las Igleesies, fementiris, oratoris, hospitals, y altres llochs sagratis Ecclesiastichs; lo q ocasiona al public à fer devocions superfluyas, donant credit à augurers, y à somnis, testificat moltes enganyats per lo espiritu maligne, y los llochs sagratis ab poca veneracio, y respecte. Per lo que, y altrament declaram ester just, y fantamet per las Constitucions de Cathaluña prohibidas, y per aquest nostre edicte statuim diu y manam à totes, y qualsevol persona Ecclesiastica secular, ó regulars, q desta hora en avant no se atreuecan, gozen, ni presumen per si, ni per interposada persona pendrer à la llista, ni ditas llistas traurer en nom de sanctis ni ab aguya beneyta, ni en Igleesies, fementiris, oratoris, hospitals, ó altre lloch sagrat ó Ecclesiastich, sots las penas en ditas Constitucions de Cathaluña, en subsidi de excommunicacio major, y altres penas à nos y à nostres successors arbitrarias; amonestant aquells que per nos feueran diligencia pera saberla, si ja conchis nols vejen ab tal dispositio, que merefessen dita absolucion: aportantse en asio ab tota prudencia.

17. També manam, q en lo dia, y Octauas del Corpus, ó altres solemnitates, no ballen, ni dansen davant lo sant Sacramento, ni en les professions homens, ni dones, encara que sien de edat pueril: ni canten, ni sonen lletrés, ó tonadas profanas, y laicauas: ni visen de guitarras, ó altres instruments indecents, ni en las Matinas de Nadal canten motets ab llengua vulgar, ni ab lo orgue, ó altre instrument, ni ab lo cant mesclen cosas lasciuas, ni profanas, sots pena de tres illores, las quals pagaran los Curats que permetran lo sobredir en fas Igleesies; à mes que de Nos seran molt reprehos.

18. En las Constitucion Taraconenses lib. 3. tit. 25. cap. fin. ita statuit, y ordenat als sacerdots, que quant celebren la primera Missa no criden padrius homens, ó donas en pena de deu illores, y altres arbitrarias al Ordinari, lo que tambe exten als Regulars en pena de irregularitat duradora à arbitre del Ordinari, y en quant als llauchs en pena de excommunicacio. Perçò desfijant que ditta constitucio sia ab deguda forma obseruada, y que en la Iglesia de Deu se lleuen tots abusos, ab lo present nostre edicte estatuum, y manam que en las Missas notauas, y en las professions, y vels de Monjas noy haja padrius ni padriñas. Y axí nos posen, ni se paren, ó adrecen en las Igleesies strados tarimas, almoadas, cadiras, ni altres senyals de majoria en pena de excommunicacio major, y altres penas à nos arbitrarias, amonestant que de aquelles y de las contengudas en dita constitucio Provincial serem feuers y rigurofos executors, y procedrem etiam contra los qui tal permetran y con sentiran segons trobarem ser de justicia facedor.

19. Item per llevar tots abusos en lo sagrament del Batisme statuim, ymanari que en la solemnitat de dit sancti Batisme, dins las Igleesies en las portas ambitsuost fassat de aquellas no donen ni donar permetran, poms de olors amellets ni altres flors, ni roquen ni tocar permetran en dits llochs, quanç lo celebra, ni lo festeja, ni apres, orgue, instrumentis, ni altres generis de musica, en pena de deu illores, y libetari de excommunicacio major, y altres penas a nosben vistas, y los las diras penas manam, que los baptisme se celebren en las Igleesies, sian acabats mitjançant hora antes del sol post, y en ninguna manera se bateje apres del sol post, fino en cas de necessitat, ab que en dit baptisme no entreuengan multitud de personas, sino las necessarias per la solemnitat de dit sagrament.

20. Los inconvenients que algunas vegades se experimentan tambe en las mateixas coses del seruey de Deu nostre Senyor, nos obligan, q posem en ells lo recato conuenient, y deguda circumflexio; y com se haje trobar, de fer denit algunas professions, ó deuocions. Ordenam, y manam, que de assi auant nos fassan professions, ni disciplinas, ni altres algunas professions, ó deuocions, que no se acaben à posta de Sol. Y per justes causes que per asio tenim, ordenam tambe y prohibim, que sens licencia nostra nos fassan professions fora de las Parroquias, ni à las Capellas, que seran dins dellas, sino se tornaua lo mateix dia al lloch de la Patroquia, axí que nos fassan verilladas.

21. Perque alguns ab poch temor de Deu, facilment deixan de guardar los Diumenges, y Festes de precepte, llaurant, cauant, y sembrant los pagefós, cossint los sastres, calçaters, y fabaters; afeytant los bairbers, y fent altres semblants exercicis seruils en dits dias prohibits desfijant que los dias de precepte se guarden com conue: ordenam, y manam, que ningú se atreueca fer, ni manar fer ditas obras seruils. Y si alguna vegada se hague de fer, sia ab nostra licencia, perque millor se veja, si tenen causa justa de poderse dispensar abells.

22. Axí mateix per la perfeira guarda, y obseruancia dels dias de Festa sobredits, diem, y manam, que los botiguers, bairbers, tauerners, argenteros, y officials, ó menestrals en dias de precepte no tinguen del tot vbertes les botigues, ni en manera alguna traguen en fora las perxas parades, sots las penas pecuniarias per Nos arbitradoras.

23. Y perque questi nostre cartell vinga à noticia de tots, y tinga lo efecte, que desfijant, manam en virtut de santa obediencia à tots los Rectors, Domers, Vicaris, y à demes q exercen Cura de animas en la present Ciutat, y nostre Bisbat, que de assi en avant lo lligem, y publiquen en llurs Igleesies sempre quels serà presentat en un Diumenge de la Quaresma, al temps de la Missa major, y que quisquin any nos donen raho de auct cumplit questi nostre manament. Y procuren de guardar, y fer guardar tot lo que en lo present nostre Edicte està contengut. Dat en nostre Palau Episcopal de Barcelona a del mes de Any de la Nativitat del Senyor M. DC. LVII.

De mandat Illustrissimi D.D. Episcopi Barcin, expedituit Antonius Roferas Not. & scriba Curia Vicariatus Ecclesiast. Barcin.

En Barcelona per Antoni Lacaualleria, Any 1657.

R. Episcopus Barcin.